

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

HỌC VIỆN ÂM NHẠC QUỐC GIA VIỆT NAM

NHỮNG ĐÓNG GÓP KHOA HỌC VÀ ĐIỂM MỚI CỦA LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Nghiên cứu sinh: Hà Mai Hương

Đề tài nghiên cứu: “Vai trò của Piano trong nâng cao mặt bằng kiến thức chung của các cơ sở đào tạo âm nhạc chuyên nghiệp Việt Nam”

Chuyên ngành: Âm nhạc học

Mã số: 62 21 02 01

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. NGND Trần Thu Hà

Cơ sở đào tạo: Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam

Những đóng góp khoa học và điểm mới của luận án:

Luận án là công trình nghiên cứu chuyên sâu về vị trí, vai trò đàn Piano trong đời sống âm nhạc chuyên nghiệp Việt Nam; điểm mới của luận án đó là lần đầu tiên sự tác động tích cực của Piano đối với các ngành học được nghiên cứu một cách sâu sắc. Thông qua đó để chứng minh được rằng, trong môi trường đào tạo âm nhạc hàn lâm, có kỹ năng Piano tốt sẽ là điều kiện hết sức thuận lợi đối với người học trong việc hỗ trợ nghiên cứu chuyên sâu vào từng ngành học: các bài tập trên đàn Piano cung cấp cho người học những kiến thức về *Lý thuyết âm nhạc* (cấu trúc các quãng, tiết tấu, hòa thanh, thể loại và hình thức âm nhạc...), *Lịch sử âm nhạc* (tác giả, tác phẩm, phong cách sáng tác trong từng thời kỳ và giai đoạn...), *Thẩm mỹ nghệ thuật* (chủ đề tư tưởng của tác phẩm, sự cảm nhận và đánh giá về tính nghệ thuật, tính thẩm mỹ...). Ngoài ra, việc chơi đàn Piano sẽ là điều kiện thuận lợi để phát triển khả năng hoạt động nhanh nhẹn, linh hoạt và độc lập của ngón tay, cổ tay, tạo sự cân bằng lực cho các ngón tay; củng cố tai nghe định âm, trang bị kiến thức về hòa tấu (có khái niệm rõ ràng về hòa âm, phức điệu, phần bè đệm, bè chính, sự phối hợp hài hòa giữa các bè).

Không chỉ hỗ trợ cho việc học tập có hiệu quả các chuyên ngành, Piano còn đóng vai trò hết sức quan trọng đối với vấn đề trang bị kiến thức nền tảng. Bằng khả năng thể hiện phong phú và đa dạng của mình, Piano đã trở thành phương tiện hữu dụng, có chức năng hỗ trợ trong quá trình giảng dạy các môn kiến thức cơ sở ngành với vai trò định vị âm chuẩn, dẫn dắt sự tiến hành từng bè, củng cố và phát triển khả năng nghe chuẩn xác, rèn luyện khả năng nghe được nhiều bè cùng một lúc nhằm phát triển tư duy logic và nghệ thuật.

Luận án đã đi sâu phân tích sự khác biệt giữa giảng dạy Piano phổ thông với giảng dạy Piano chuyên ngành, đánh giá thực tế vấn đề trang bị kỹ năng Piano phổ thông tại Việt Nam (về giáo trình, PPGD, kết quả đạt được...), so sánh về chương trình giảng dạy môn Piano phổ thông của các cơ sở đào tạo âm nhạc chuyên nghiệp trong nước với một số nhạc viện nước ngoài... để có cơ sở đề xuất hướng xây dựng giáo trình Piano phổ thông phù hợp với đặc thù của từng ngành học: Giáo trình môn Piano phổ thông phải là giáo trình mở, trong đó những kỹ thuật cơ bản làm nền tảng ban đầu (phần cứng) chiếm từ 50% - 60%, ngoài ra tùy theo từng chuyên ngành mà có sự vận dụng linh hoạt, bổ sung bài vở phù hợp với yêu cầu và mục đích học tập của người học (phần mềm) chiếm từ 40% - 50%.

Luận án cũng đề xuất những vấn đề liên quan đến yếu tố người dạy như chuyên môn hóa đội ngũ giảng dạy, đề cao khả năng sáng tạo của người thầy với những năng lực và phẩm chất thiết yếu (người dạy Piano phổ thông phải có kiến thức nền tảng vững chắc, không chỉ đáp ứng được các yêu cầu về trình độ Piano mà còn phải có kiến thức sâu rộng, hiểu kỹ về chuyên ngành đang giảng dạy nhằm tạo được sự gắn kết, hỗ trợ giữa Piano với chuyên ngành đó để tạo hiệu quả cao trong quá trình lên lớp; chủ động linh hoạt trong phương pháp và nội dung giảng dạy để khắc phục những điều kiện không thuận lợi của đối tượng học lớn tuổi).

Trong công trình này, chúng tôi tập trung nghiên cứu và giới thiệu một số phương pháp giảng dạy (PPGD) hiệu quả trên cơ sở kế thừa tinh hoa của PPGD truyền thống với tiếp thu có chọn lọc các phương pháp dạy học (PPDH) tiên tiến trên thế giới; chú trọng đến vấn đề đổi mới PPDH trên cơ sở kết hợp hài hòa giữa lý luận dạy học hiện đại với PPDH truyền thống, đặc biệt chú trọng đến việc hướng dẫn, gợi mở, tạo cho người học ý thức làm việc độc lập, khuyến khích việc chủ động nêu ra câu hỏi, tích cực tư duy nhằm nâng cao năng lực nội sinh của người học, bồi dưỡng phương pháp tự học, tự khám phá để chiếm lĩnh tri thức.

Mục đích của đề tài nghiên cứu này là đưa ra một cái nhìn toàn diện và khách quan những đóng góp tích cực của đàn Piano đối với vấn đề hỗ trợ nghiên cứu chuyên sâu các ngành học, giúp cho việc nâng cao mặt bằng kiến thức, đồng thời đề xuất một số giải pháp trong việc xây dựng nội dung chương trình giảng dạy đạt hiệu quả làm cơ sở để góp phần xây dựng hướng đào tạo mang tính chiến lược. Ngoài ra, đề tài này còn có thể được sử dụng như tài liệu tham khảo giúp cho việc xây dựng giáo trình giảng dạy bộ môn Piano phổ thông tại các cơ sở đào tạo âm nhạc chuyên nghiệp bảo đảm tính đồng bộ trong yêu cầu và tiêu chí đánh giá, biểu hiện qua các mặt:

- Thống nhất trên phạm vi toàn quốc phương pháp sư phạm chung về đào tạo cũng như về chương trình, giáo trình và nội dung giảng dạy trên cơ sở được biên soạn phù hợp với đặc thù của từng ngành học.

- Góp phần xây dựng quy chế đào tạo mới, đa dạng và phù hợp với cơ chế hiện nay, có những quy chuẩn cụ thể về trình độ Piano cho từng năm tùy theo đặc thù mỗi chuyên ngành và trình độ khi tốt nghiệp.

Người hướng dẫn khoa học
(đã ký)

GS.TS.NGND Trần Thu Hà

Nghiên cứu sinh
(đã ký)

Hà Mai Hương